

Eugenia Popławska, Anna Majewska-Piątkowska

Katalog czasopism elektronicznych w Bibliotece Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach

---

Forum Bibliotek Medycznych 1/1, 398-400

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

D e l a m o t h e Tony, M ü l l e r Marcus, S m i t h Richard: Pleasing both authors and readers. A combination of short print articles and longer electronic ones may help us do this. *Br. Med. J.* 1999 Vol. 318 s. 888-889

E y s e n b a c h Gunther: Journal of Medical Internet Research is now indexed in Medline. *J. Med. Int. Res.* 2001; 3 [dostęp: <http://www.jmir.org/2001/3/e25>]

G a w a r e c k i Wiktor: Czasopisma elektroniczne: charakterystyka i próba klasyfikacji. *Prz. Bibl.* 1999 R. 67 nr 3 s.142

G o r m a n Michael: Przyszłość biblioteki akademickiej. *Prz. Bibl.* 1995 R. 63 z. 2 s. 147-155

J o h n s o n Gareth J.: Issues and policy: electronic journals strategies at the University of York. *Inform. Serv. Use* 2001 Vol. 21 s.165-172

K a s s i r e r Jerome P.: Journals in bits and bytes. *New Eng. Jour.* 1992 vol.19 s. 195-197

K r y s i a k E.: Polskie sieciowe czasopisma elektroniczne – wykaz źródeł. *Biul. Inf. BN* 2002 nr 1 s. 24

P a l c a Joseph: New journal will publish without paper. *Science* 1991 Vol. 253 s.1480

P i n d l o w a Wanda: Elektroniczne czasopisma i systemy elektronicznego rozpowszechniania dokumentów. *Prz. Bibl.* 1985 R. 53 z. 2 s. 227-238.

P i o t r o w s k a Ewa, Z a j ą c Renata: Czasopisma elektroniczne w bibliotekach naukowych. <http://ebib.oss.woc.p/2002/36/piotrowska.php>[dostęp 3 października 2003]

S o n g F., E a s t w o o d A., G i l b o d y S., D u l e y L.: The role of electronic journals in reducing publication bias. *Med. Inform.* 1999 Vol. 24 nr 3 s. 223-229

S t e p o w i c z Marek: Cechy formalne czasopism internetowych w odniesieniu do analogicznych publikacji drukowanych. Warszawa 2000 68 s.

T e s k e y Patrick, U r q u h a r t Elaine: The acceptance of electronic journals in UK higher education. *Inform. Serv. Use* 2001 Vol. 21 s. 243-248

U r y g a Anna, S t a l m a c h Lucjan: Usługi dostępu do czasopism elektronicznych w obszarze nauk medycznych. W: Elektroniczne publikacje w bibliotekach i ośrodkach informacji: teoria i praktyka. Kraków 2001 s.155-160

V a l a s k a u s Edward J.: Electronic journals and their roles on the Internet. *Ser. Libr.* 1998 Vol. 33, nr 1/2

W e l l e r Ann C.: Qualitative and quantitative measures of indexed health sciences electronic journals. *JAMA* 2002 Vol. 287 nr 21 s. 2865-2866

Z a w a d o Hanna: Elektroniczne wydawnictwa ciągłe w bibliotekach. *Biul. Inf. BN* 2002 nr 3 s. 32-36

Z u c k e r m a n A.J.: Paper and electronic journals. *J. Virol. Met.* 2001 Vol. 91 s.1-2

Mgr Eugenia Popławska

Mgr Anna Majewska-Piątkowska

Katowice – ŚAM

KATALOG CZASOPISM ELEKTRONICZNYCH W BIBLIOTECE ŚLĄSKIEJ AKADEMII MEDYCZNEJ W KATOWICACH

Przed kilkoma laty, z inicjatywy pracowników Działu Informacji Naukowej BG ŚAM, podjęto prace związane z opracowaniem oraz sukcesywnym uzupełnianiem

Katalogu Czasopism Elektronicznych.

Pierwszą wersję Katalogu – na bazie udostępnianych już wprawdzie wcześniej w sieci, ale niepełnych wykazów – stanowiła alfabetyczna lista czasopism biomedycznych, zawierająca m.in. informacje o zawartości i sposobie korzystania z wykazanych w niej periodyków oraz warunkach dostępu do pełnych tekstów zamieszczanych w nich artykułów.

Dość powszechne udostępnianie przez wydawców pełnych tekstów publikacji w wersji elektronicznej było w swoim czasie zabiegiem sprzyjającym pozyskiwaniu coraz większej liczby zainteresowanych udostępnianymi tą drogą czasopismami. Jednocześnie wprowadzane stopniowo regulacje dotyczące zasad korzystania z elektronicznej wersji czasopism preferowały biblioteki prenumerujące je w formie drukowanej, ograniczając sukcesywnie pozostałym użytkownikom bezpłatny dostęp elektroniczny do pełnych tekstów. W tej sytuacji wzrastającemu popytowi na czasopisma elektroniczne towarzyszyć zaczął stopniowy spadek ich nieodpłatnej podaży.

Kolejnym etapem prac nad Katalogiem było więc wskazanie tych periodyków, które utrzymały dotychczasowe warunki. Zróżnicowane zasady udostępniania pełnych tekstów zamieszczanych w nich artykułów wymagały jednak wprowadzenia graficznych znaków, odróżniających dostępne w sieci uczelnianej czasopisma prenumerowane przez Bibliotekę Główną od czasopism pełnotekstowych, do których dostęp mają wszyscy użytkownicy Internetu, oraz czasopism, do których pełny dostęp jest odpłatny.

Opracowujący Katalog zespół zdecydował ponadto o włączeniu do niego tytułów pochodzących z baz pełnotekstowych (np. CBO OVID), platform konsorcyjnych (Blackwell), a także – w miarę ich udostępniania w sieci – elektronicznych wersji czasopism polskich. Zasoby te widoczne są w naszym serwisie bibliotecznym pod ich własnymi adresami internetowymi.

Dostęp do pełnych tekstów czasopism prenumerowanych przez Bibliotekę możliwy jest tylko w ramach sieci akademickiej. W tym celu podajemy naszym dostawcom numery IP komputerów pracujących w sieci ŚAM. Stała aktualizacja dostępów wymaga ścisłej współpracy z naszymi dostawcami, która polega na bezustannym monitorowaniu przez Dział Informacji Naukowej oraz naszych czytelników dostępu do poszukiwanych czasopism. Często zdarza się, że dostęp ten nie jest możliwy z niezależnych od nas przyczyn technicznych poza naszą siecią. Zapewnienie czytelnikom dostępu *on-line* do czasopism wymaga więc od nas bezustannej kontroli oraz wielokrotnych reklamacji.

Realizująca prenumeratę naszych czasopism firma nie tylko zapewnia nam dostęp do ich elektronicznych wersji, ale także możliwość zgłaszania reklamacji poprzez jej stronę internetową, co znacznie ułatwia i przyspiesza związane z tym procedury. Stała aktualizacja naszego Katalogu Czasopism Elektronicznych związana jest z dużym

nakładem pracy i czasu, jakich wymagają zmieniające się ciągle zasoby informacji dostępnych w Internecie.

W ostatniej fazie prac Katalog uzupełniony został o wprowadzone do baz *Medline* oraz *Embase* informacje o gromadzonych w naszych bibliotekach czasopismach (tzw. *holding*), ograniczające się w pierwotnym zamyśle do lokalizacji czasopisma, jego sygnatury oraz okresu prenumeraty, a w miarę postępu prac oraz rozwoju sieci poszerzane o dane dotyczące dostępności do pełnotekstowych wersji elektronicznych. Zawarte w tych bazach informacje o dostępie do wersji elektronicznych zostały tak zapisane, aby umożliwić czytelnikom bezpośrednio przejście do katalogu czasopism *on-line*.

W przypadku czasopism objętych prenumeratą BG, informacja o nich jest aktualna przez co najmniej rok kalendarzowy, natomiast w przypadku czasopism których dane zaczerpnięte są z innych serwisów, np. z *Free Medical Journals*, informacja ta ulega stałym zmianom, wymagając od nas nieustannego jej sprawdzania, uzupełniania i aktualizacji.

Z perspektywy czasu możemy dziś jednak stwierdzić, że cel oraz oczekiwania związane z podjętą przez nas inicjatywą zostały osiągnięte: Katalog Czasopism Elektronicznych stanowi bowiem ogromne ułatwienie zarówno dla użytkowników, jak i bibliotekarzy.

Mgr Regina Rohleder
Wrocław – PWr.

WYBRANE ELEMENTY BIBLIOTEKI WIRTUALNEJ. DIGITALIZACJA ZASOBÓW BIBLIOTECZNYCH

Nowoczesne technologie ułatwiają szeroki dostęp do wiedzy poprzez biblioteki wirtualne. Wyznaczenie celów i opracowanie koncepcji stanowią wstęp do realizacji projektu biblioteki elektronicznej. Budując bibliotekę cyfrową rozpatrujemy aspekty prawne, organizacyjne oraz technologiczne. W niniejszym wystąpieniu w skrócie przedstawiono założenia budowy takiej biblioteki oraz kilka zrealizowanych projektów bibliotek wirtualnych.

Wstęp do projektu

Przesłanki :

- Wartość intelektualna zbioru;
- Wartość merytoryczna zgodna z profilem instytucji;
- Szerokie zainteresowanie użytkowników zbiorami biblioteki;